

Milorad Pavić
PRIČA KOJA JE UBILA EMILIJU KNOR

Za izdavača
Dijana Dereta

Glavni urednik
Aleksandar Šurbatović

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Dizajn korica
Dragana Nikolić

Drugo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-7346-987-4

Tiraž
1000 primeraka

Beograd 2015.

Izdavač / Štampa / Plasman

DERETA doo

Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd
tel./faks: +381 11 23 99 077; +381 11 23 99 078
www.dereta.rs, office@dereta.rs

Knjižare DERETA:

Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 30-33-503, 2627-934
Banovo brdo, Dostojevskog 7, tel.: 011/30 58 707

Milorad Pavić

PRIČA KOJA JE
UBILA EMILIJU
KNOR

Beograd
2015
DERETA

*Izražavamo zahvalnost „Legatu Milorada
Pavića“ i Jasmini Mihajlović na pomoći oko
realizacije ovog izdanja.*

Bašta na spratu u Barseloni

Večerali smo na terasi jedne gostionice u Barseloni. Ona je na prvom spratu imala zasađen voćnjak poput onog koji sam video u susedstvu, na terasi ovdašnje gradske kuće. Pomorandže i limunovi mogli su se dohvatiti rukom jer su visili iznad stola za kojim smo sedeli moja ljubavnica Felicija i ja. Ona je bila jedan od najboljih književnih zastupnika u zemlji i nedeljom je na svilenom povodcu izvodila svoja tri ruska hrta „borzoy“, a radnim danom na nevidljivom povodcu svoja tri advokata u odelima „Armani“. Gledao sam kako joj

se polako na glavi kvari razdeljak, kako joj se kosa diže vlas po vlas u vis dok je oduvek žedni Mesec iza mojih leđa upijao vode oko Majorke puneći nebeskom energijom bisere koje je imala oko vrata. U krilu držala je mačku sa ogrlicom Swarovsky. Felicijine noge ispod stola bile su bar 15 godina mlađe od nje. One kao da nisu starile. Uz večeru, između zalogaja bacali smo kocke snabdevene slovima umesto brojeva i sklapali reči koje su nam kocke sricale. Između zalogaja i čitanja poruka s kocki Felicija je o mene povremeno češala zelene poglede svojih crnih očiju i slušala šta se dešava za susednim stolom. Tamo se okupilo bučno društvo.

Neke od tih gostiju poznao sam jer su pripadali struci kojom se bavim, a više njih je jamačno znala i Felicija. Ako ne lično, znali smo ih po čuvenju i zato što smo pokoju od njihovih knjiga čitali.

Tu je sedela Karen Elisabeth Gordon američka spisateljica knjiga „Proždrljiva

muza“ („The Ravenous Muse“) i „Paris out of Hand“ divnog itinerera po nepostojećem Parizu, koje je objavljivala kod „Pantheon“-a u Njujorku i kod „Chronicle-a“ u San Franciscu. Pila je posle večere beli čaj od jasmína „Perle de jade“, koji je skuplji od kavijara, čaj kojim su ruski grofovi nekada pojili hrtove da ih razjare. Na mesečini njena lepota gubila je godine i govorila je čoveku do sebe kako voli da bude nesrećna. Gledala ga je kao da ima porculanske oči. Njega sam znao po opscenim sonetima i romanima objavljivanim kod Gallimard-a u kojima je ponekad pisao o svojim ruskim precima. Zvao se Alain Bosquet, bio je tokom Drugog svetskog rata kapetan u američkoj vojsci i ostao poznat po rečenici koju je izustio kada se sa američkim trupama iskrcao u Normandiji i kao Francuz bio pozvan da se pridruži „Pokretu otpora“. Bosquet je odbio da uđe u pokret otpora s rečima:

„Ja nisam za pružanje otpora, ja napadam i pobeđujem“.

Bio je za tim stolom i vlasnik izdavačke kuće iz Madrida „Anagrama“, za tim Luisa Fernanda Garrido Ramos, koju sam znao iz slavističkih krugova i Dušica Benghiat, slikarka, arheolog i spisateljka jedne izvrsne knjige o Herkulovim menama koju je štampala u Kanadi. Do nje je sedeo čovek čiji sam lik znao odnekud, valjda sa duplerica objavljenih u Izraelu i Barseloni, ali mi je njegovo ime izmicalo. Našu pažnju privukao je zato što su mu doneli u ogromnom tiganju zapečene plove mora i školjke u oklopima s prelivom od trava i luka. Kada je podignut poklopac iz školjki je suknula para i njegovo lice se zarumenelo.

– Ko to beše? – upitah Feliciju i ona mi reče ime koje mi ništa nije značilo.

– Ima neki roman koji su svi čitali. Ja nisam – uzvрати ona i dodade:

– „Enciklopedija britanika“ beleži da su ga plagirali u Kini. A tebi je poznat za-

to što je bio kod Pivoa u televizijskoj emisiji „Les Appostrophes“ sa admiralom De Golom i Morijakom mlađim...

Tada sam se prisetio i primetio da je njegov francuski kojim su govorili za sušednim stolom, bio bolji nego u emisiji. Odmah sam pomislio da je namerno kod Pivoa kvario svoj francuski kako bi se opazilo da je stranac, a ne neki nedovoljno pismen Francuz. Za stolom gde je sedeo pilo se i društvo je bilo sve veselije. Pričali su na mahove svi uglas, a onda je u jednom trenutku i nepoznati s crvenim obrazima uzeo reč. Okretao je čašu crnjaka „Sotern“ pričajući svoju pričicu o nekakvom sultanskom rublju kroz osmeh vezan u čvor.

